

Dit is de nieuwsbrief van het project WEL in Ontwikkeling (WEL). Dit project sluit aan bij het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en wil nieuwe beweging creëren in situaties die zijn vastgelopen of waarin jeugdigen zich onvoldoende kunnen ontwikkelen. De samenwerkingsverbanden passend onderwijs ontvangen subsidie voor dit project en gaan aan de slag voor en met ten minste vijf jeugdigen.

In dit laatste nummer voor de zomervakantie vertelt Renate van der Meer, ondersteuningscoördinator bij OPO Borger-Odoorn over de stand van zaken van het project. Er is een mooie praatplaat gemaakt die doelen en opbrengsten van WEL in haar gemeente in beeld brengt. Ans Westplate en Nikkie Laros van SWV Nieuwe Waterweg Noord zijn blij dat ze dankzij WEL nu legaal kunnen doen wat ze altijd al deden voor jongeren zonder schoolinschrijving. En Samenwerkingsverband De Eem doopt de beoordelingstafel om in Team Ontwikkelmogelijkheden. Onderwijsondersteuner Annemarie de Wit vertelt waarom. De bijdrage Op weg naar een wensdroom beschrijft kort en krachtig hoe voor een jongen van bijna 18 de tijd langzaam rijp werd om te gaan leren. Verder doet Corien van Starckenburg van Ingrado verslag van haar bezoek aan een werkatelier en delen we de inhoud van de tweede werkkaart van het Reisbureau.

We gaan er even tussenuit. De eerstvolgende nieuwsbrief zal halverwege september verschijnen.

We wensen jullie veel leesplezier en inspiratie en een heel fijne zomer!

De projectpartners [Gedragswerk](#), [Ingrado](#) en [Ondersteuningsteam Zorg voor Jeugd](#) ontvangen graag suggesties en input voor deze nieuwsbrief. In steeds meer regio's is ontwikkeling. Laat van je horen en inspireer elkaar!

WAT NIET MOCHT, MAG NU WEL

SWV Nieuwe Waterweg Noord heeft zich altijd verantwoordelijk gevoeld voor kinderen met een vrijstelling. Teamleider Ans Westplate vertelt dat het samenwerkingsverband trajecten ontwikkelde voor kinderen zonder schoolinschrijving, maar daarop teruggefloten werd door de inspectie.

'Het begon met een telefoontje van een moeder die meldde dat haar zoon was uitgevallen op het vso. Ondanks de zeer kleinschalige setting was naar school gaan voor hem niet haalbaar. "Maar hij kan wel leren", zei deze moeder. Het was een slimmerd en de ouders wilden graag dat hij in ontwikkeling zou blijven. We zijn met elkaar om tafel gegaan en hebben een heel mooi programma van een aantal jaar gemaakt. Hij had een plek bij een dagbesteding en heeft op die locatie vanuit onderwijs zeer laagdrempelig aanbod gekregen. We hebben al die tijd vinger aan de pols gehouden; doelen geformuleerd en haalbare plannings gemaakt. De zin om te leren kwam langzaam weer op gang. Uiteindelijk heeft hij dankzij alle maatwerk een mbo-2 diploma kunnen halen en heeft hij zijn plek op de arbeidsmarkt gevonden.'

Teruggefloten

Wat dit samenwerkingsverband deed, mocht dus niet. Ans Westplate: 'We zijn teruggefloten omdat we onderwijsmiddelen onrechtmatig hadden ingezet en moesten het bedrag terugbetalen. Dat heeft gezorgd voor veel uitzoekwerk en heeft veel tijd gekost. Gelukkig konden we

de ingezette trajecten financieren vanuit een andere stichting.

'We hebben de WEL-subsidie aangevraagd omdat we daardoor via de geëigende wegen met deze leerlingen aan de slag kunnen. Wat niet mocht, mag nu WEL. Met Bureau Leerrecht hebben we de afspraak dat als er een vrijstelling wordt afgegeven, er een brief vanuit het samenwerkingsverband meegaat waarin het project WEL in Ontwikkeling beschreven staat. Zodra ouders, leerling of behandelaars mogelijkheden zien voor leren, dan kunnen ze contact opnemen met ons.'

'Samen ontdek je dat er meer kan dan je in eerste instantie denkt'

Werkatelier

Collega Nikkie Laros is als schoolpsycholoog werkzaam bij het

samenwerkingsverband en coördineert het project WEL in Ontwikkeling. Recent organiseerde zij het eerste werkatelier. 'Er zat een zeer gemêleerd gezelschap aan tafel van zeker 25 professionals; medewerkers van Bureau Leerrecht, jeugdartsen, jongerenwerkers, collega's van het samenwerkingsverband. Er stonden twee casussen centraal van leerlingen met een vrijstelling, die zelf hebben aangegeven dat ze eraan toe zijn om weer wat te gaan leren. De vraag was wat we voor deze leerlingen zouden kunnen organiseren. Het was mooi om te ervaren wat er gebeurt als iedereen vanuit de eigen expertise meedenkt over mogelijkheden. Samen ontdek je dat er meer kan dan je in eerste instantie denkt. We zitten nog te vaak in het stramien van een lesprogramma, maar als je creatief nadenkt kan er veel meer om jongeren in ontwikkeling te brengen.

Belangrijke boodschap uit het werkatelier is dat we elkaar meer moeten opzoeken om successen en mogelijkheden uit te wisselen. Het is mooi om te zien dat uit een werkatelier een kennisnetwerk voortvloeit.'

TEAM ONTWIKKEL- MOGELIJKHEDEN

Sinds vier jaar werkt samenwerkingsverband De Eem (primair onderwijs) met de beoordelingstafel. Een ongelukkige naam, vinden de mensen betrokken bij dit team. Annemarie de Wit, onderwijsondersteuner, vertelt dat zij vanaf komend schooljaar verder gaan onder de noemer Team Ontwikkelingsmogelijkheden (TOM). Samen met collega Resi van Gestel is zij betrokken bij WEL in Ontwikkeling.

‘Dat is namelijk wat we doen’, zegt Annemarie de Wit, ‘zoeken naar ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen met een vrijstelling 5 onder a.’ Naast het samenwerkingsverband maken de GGD en leerplicht deel uit van TOM. ‘We bespreken de kinderen die vanwege een fysieke of verstandelijke beperking een vrijstelling hebben of voor wie die is aangevraagd. Zij zitten op een medisch kinderdagverblijf of een andere behandelplek en kunnen niet met en in een groep leren.’

*‘WEL in
Ontwikkeling
slaat de brug
tussen de twee
eilanden’*

Perspectief

Vanuit TOM onderzoekt het samenwerkingsverband wat de onderwijsmogelijkheden voor een kind zijn. Annemarie de Wit: ‘Als er perspectief is om te kunnen instromen in een school gaan we als eerste in gesprek met de ouders. Wat is hun visie op de ontwikkeling van hun kind en welke wensen hebben zij ten aanzien van onderwijs? Dat combineren we met informatie van de behandelaars en relevante achtergrondinformatie. Samen beantwoorden we de vraag “Wat zou het perspectief kunnen zijn?”. Als er op dat moment geen perspectief is, vragen we een sociaal medisch advies (sma) bij de GGD. En we adviseren leerplicht een vrijstelling voor één of twee jaar of voor de gehele leerplicht af te geven. Bij jonge kinderen zijn we terughoudend om voor de duur van de gehele leerplicht te adviseren. Ontwikkeling van kinderen kun je niet voorspellen.

‘Als we wél perspectief zien, gaan we aan de slag om onderwijs aan te bieden. Tot nu toe is de constructie dat een kind naar de onderwijsplek gaat en daar zorg ontvangt. WEL in Ontwikkeling slaat de brug tussen de twee eilanden onderwijs en zorg en maakt het ook mogelijk onderwijs toe te voegen aan de behandelplek. ‘We hebben twee ambulante leerkrachten aangenomen die op een nieuwe locatie van [Amerpoort](#) onderwijs zullen gaan verzorgen. Samen met de gedragswetenschapper en begeleiders vanuit de zorg zullen ze onderzoeken welke kinderen onderwijsbehoeften hebben. Hierdoor kunnen we voor veel meer kinderen tegemoetkomen aan hun recht op onderwijs.’

SAMENWERKING LEIDT TOT BEWEGING

De regio Emmen/Borger-Odoorn was een van de drie pilotregio's van WEL in Ontwikkeling en heeft daardoor inmiddels flink wat ervaring opgebouwd. Renate van der Meer is ondersteuningscoördinator bij de stichting OPO Borger-Odoorn (openbaar primair onderwijs) en vanaf het begin betrokken bij WEL. 'Het is heel mooi om te ervaren wat het oplevert als je echt naast de ouders gaat staan.'

Dankzij de samenwerking in WEL in Ontwikkeling is er in de gemeente Borger-Odoorn inmiddels een dekkend netwerk. 'We kennen elkaar, de lijnen zijn kort', zegt Renate van der Meer. 'Met elkaar onderzoeken we de mogelijkheden voor ontwikkeling van kinderen zonder schoolinschrijving. En dat doen we nadrukkelijk mét de ouders, vanaf het allereerste moment. De leerplichtambtenaar neemt contact op met de ouders en vertelt over het project. Vervolgens worden zij uitgenodigd op een bijeenkomst van de werkgroep. Sommige ouders vinden dat spannend of hebben wat weerstand als gevolg van negatieve ervaringen in het verleden. Maar doordat we ons neutraal en transparant opstellen en echt samen op zoek gaan naar mogelijkheden, ontstaat er vertrouwen. De verbinding tussen GGD, Stichting Sociaal Team, leerplicht en onderwijs maakt dat we breed kunnen kijken.'

Mooi gesprek

De werkgroep nodigde onder anderen de ouders uit van een 5-jarig kind dat een plek heeft op een specialistische opvangvoorziening. 'Dat was een mooi gesprek waarin de ouders konden aangeven wat zij graag

zouden willen, waar de behoefte van hun kind ligt. Vervolgens kijken we daar met elkaar naar. Wat is de ondersteunings- en ontwikkelvraag en wat zijn de eventuele mogelijkheden vanuit het onderwijs? Kan er ontwikkeling plaatsvinden op een van de scholen of kunnen we onderwijs naar de opvangvoorziening brengen? Langzaam ontwikkelen wij ons ook steeds verder.'

De werkgroep WEL in Ontwikkeling heeft een praatplaat gemaakt waarin de doelen, het proces en de opbrengsten van het project tot nu toe zijn samengevat (zie de pagina hierna). 'Wat direct opvalt is "the move"', zegt Renate van der Meer. 'Samenwerking leidt tot beweging. En natuurlijk trekt ons doel de aandacht: Geen ontheffingen meer, voor ieder kind een schoolinschrijving.'

Lokaal Educatieve Agenda

WEL in Ontwikkeling is in Borger-Odoorn ingebed in de **Lokaal Educatieve Agenda** (LEA) waar de handtekeningen onder staan van alle onderwijs- en zorgpartners en de gemeente. Een van de thema's in deze agenda is "Alle kinderen leren en ontwikkelen in een doorgaande lijn in een voor hen passende omgeving". Het project WEL sluit daar naadloos bij aan. Hierdoor is er draagvlak en worden de opbrengsten en inzichten van WEL in Ontwikkeling geborgd in het lokale beleid.

'Doordat we echt samen op zoek gaan naar mogelijkheden, ontstaat er vertrouwen'

Gelijke kansen voor alle kinderen in Borger-Odoorn

Resultaten van het project WEL in ontwikkeling (thema 3 op de LEA)

In de gemeente Borger-Odoorn worden geen vrijstellingen meer gegeven voor kinderen omdat ieder kind recht heeft op onderwijs. Doel van de pilot 'WEL in ontwikkeling' is dat door een andere aanpak en intensieve samenwerking van partners meer (het liefst alle) kinderen ingeschreven staan in het onderwijs.

"Verhaal vertellen met mijn kind"

Het idee

Casussen vart kinderen met een leerontheffing '5 onder a' en 'absoluut verzuimers' ontrafelen om zo te komen tot een andere aanpak en een intensievere samenwerking met partners om meer (het liefst) alle kinderen in ontwikkeling te laten komen.

BEVINDINGEN

1 **Vrijstellingen Wet Langdurige Zorg (Wlz)**

2 **Blik op de professional en blijven reflecteren**

3 **Naast de ouders blijven staan**

Samen afpellen met de ouder(s) wat er aan de hand is. Verschillende organisaties hebben verschillende taken om het kind te blijven volgen. De ouder(s) hebben de regie over hun kind.

4 **Handelingsverlegenheid in het onderwijs versus verbindingen jeugdhulp en onderwijs**

Onderwijs kan niet altijd voldoen aan de ondersteuning van specifieke onderwijsbehoeften van een kind. Inzet van collectieve zorg in het onderwijs.

5 **Zorgplicht onderwijs**

6 **Ophalen van (voor)informatie door leerplicht**

7 **Veranderende rol van de leerplicht**

8 **Sluitend netwerk rondom kinderen**

Rol voor GGD/JGZ en Stichting Sociale Teams: voorkomen dat kinderen niet worden ingeschreven. Rol voor de afdeling Leerplicht gemeente Borger-Odoorn: preventieve rol om het recht op onderwijs meer te benadrukken.

9 **Nog sterker samen kinderen blijven volgen**

Alle seinen staan op groen om samen kinderen te volgen. **Nieuwe ambitie geformuleerd:** geen onderwijsvrijstellingen meer in gemeente Borger-Odoorn.

QUOTES
GGD/jeugdverpleegkundige Gedragswerk Sociale Teams Ondersteuningsteam Zorg

"Ik ben altijd afhankelijk van wat het onderwijs zegt wat wel en niet mogelijk is, nu krijg ik meer kennis en hoor ik meer over kansen die het onderwijs kan bieden."

"Onderwijs blijft graag aansluiten en is nieuwsgierig naar de 4 jarigen, maar ook naar de relatie met kinderen die een vrijstelling hebben en die op een basisschool hebben gezeten/zouden moeten zitten."

EIND-DOEL!

Alle kinderen ingeschreven in het onderwijs

Hobbels

Deze hobbels hadden een NO-GD kunnen zijn, maar alle partners gaven aan

- AVG
- Onderbezetting van personeel en elkaar kennen van eigen expertise
- Verschillende registratiesystemen.

GO!

Aanpak

Eerste aanpak was bestuderen van casussen van kinderen die niet ingeschreven staan in het onderwijs. Door de move om GGD en Stichting Sociale Teams aan te laten sluiten, werden ouders en kinderen veel beter betrokken. Er zijn bijeenkomsten geweest met alle partners over kansen en mogelijkheden om kinderen in te schrijven in het onderwijs.

GGD + JGZ + Sociale Teams

THE MOVE!

Het succes in de pilot is dat de partners GGD / JGZ, Stichting Sociale Teams en onderwijs betrokken zijn bij de pilot om zo in contact te komen met de ouders en kinderen.

"Delen van informatie is prima maar ik moet niet het idee krijgen dat ze mijn kind weer naar school sturen"

"Luisteren en meedenken in oplossingen"

Meerwaarde

Enthusiasme, open staan voor elkaars expertise, willen leren en gelijkwaardigheid, aansluiten van meer partners.

BIJ VANGST

Betrokkenheid en inzet van partners
Effectievere samenwerking en afstemming tussen de betrokken professionals door samen te werken aan de casuïstiek in aanwezigheid van ouders/kinderen. Hierdoor ontstond ook een positief effect voor de ontwikkeling van het kind.

Geen sluitend proces rondom kinderen die extra kansen nodig hebben
Stichting Sociale Teams signaleerde kinderen geïndiceerd voor jeugdhulp, terwijl dit niet bekend is bij de sociale teams, en die zelf niet hebben geïndiceerd.

GGD/JGZ belangrijke partij in om vrijstellingen in de toekomst te voorkomen
GGD/JGZ was niet als partij geselecteerd voor de pilot. Maar door de 'move' bleek deze organisatie van belang omdat de GGD/JGZ al voordat de kinderen naar het basisonderwijs bekend of het kind wel of niet naar het basisonderwijs gaan. Kinderen nodig hebben.

Niet-aansluitende systemen
Door de verschillende systemen komt het dat de registratie rondom kinderen die vrijstellingen hebben of gaan krijgen zijn in beeld zijn. Kinderen komen tussen wal en schip doordat er geen periodieke overleggen plaatsvinden waardoor er een vrijstelling voor jaren wordt afgegeven. Hierdoor werden kansen gemist om een kind (weer) te laten instromen in het onderwijs.

Vrijstellingen op grond van 5 onder b
In gemeente Borger-Odoorn blijken 0,3% kinderen met een onderwijsvrijstelling te zijn (niet als in Emmen). Periodieke overleggen kan een kans zijn om te ontdekken wat deze kinderen nodig hebben.

De pilot WEL in ontwikkeling is geïnitieerd vanuit het Ministerie van OCW en IWS, na een aangenomen Kamerresolutie om activiteiten te ontploeren in het kader van de Nationaal Programma Onderwijs (NPO) - gelden voor kinderen / jongeren die niet ingeschreven staan in het onderwijs. Het gaat om kinderen met een leerplichtontheffing '5 onder a' en absoluut verzuimers. Gemeente Borger-Odoorn is een van de vier regio's die is geselecteerd. De pilot WEL hoort bij thema 3 van de Lokale Educatieve Agenda.

OP BEZOEK

Donderdag 6 juli was Corien van Starckenburg, bestuurder van Ingrado, op bezoek bij een werkatelier in Den Bosch, bij het samenwerkingsverband voor voortgezet onderwijs De Meijerij. Hieronder doet zij verslag.

Bijzonder om te zien dat er veel professionals aanwezig waren zo vlak voor de vakantie. Iedereen is gemotiveerd om het goede voor jongeren te doen. We gingen die ochtend echt aan de slag. We oefenden met 'flexibel zijn in ons denken in oplossingen' en 'echt volledig open en vrij kijken naar oplossingen'. Goede oefeningen om los te komen uit onze groef en anders te kijken en te doen. Vervolgens werd een casus ingebracht.

We werden uitgedaagd om met suggesties te komen. Uiteindelijk werden de meest 'gekke aanpakken' en de 'beste aanpakken' verzameld. Het aantal post-its was niet te tellen. De volgende stap was alle ideeën te trechteren waardoor de indieners van de casus ook daadwerkelijk weer verder kunnen.

Belangrijk was het om aan te blijven haken bij in dit geval Tycho en zijn moeder. Deze jongen zit al bijna een jaar thuis met een vrijstelling. Hun wensdroom is: gewoon weer terug naar school. En wie of wat bepaalt eigenlijk of hij wel of niet naar school kan? Wordt dat bepaald door een diagnose, of door een behandeling? Kan hij naar een kostschool in België en daar helemaal opnieuw beginnen (een van de 'gekke' ideeën)? Kan zijn boksleraar mee naar school en hem daar helpen?

Het aantal post-its was niet te tellen!

Een vrijstelling kan tijdelijk rust bieden, maar eigenlijk zeggen we tegen steeds meer jongeren: 'jij doet niet meer mee, we weten ons geen raad met jou'. En dat is waar WEL in Ontwikkeling mooie kansen kan bieden. We kijken wat WEL kan. En als dat betekent dat we daarom bij een kind thuis even flink aan de bak moeten zodat hij een eigen werkplek heeft waar hij huiswerk kan doen, pakken we dat op. Of als het helpt dat jouw boksleraar je buddy op school wordt, regelen we dat. Ik zeg het wel vaker: vrijstellingen helpen kinderen zelden verder. Niemand hoort aan de kant te staan, ieder kind heeft recht op onderwijs en ontwikkeling.

Uiteindelijk gingen de indieners van de casus in gesprek met de deelnemers van het werkatelier. Zij hadden zelf de ideeën geselecteerd waar ze mee verder kunnen. WEL in Ontwikkeling kan de samenwerkingsverbanden ondersteunen bij het verder ontwikkelen van de reis naar ontwikkeling voor jongeren zoals Tycho. Een reis waarbij zijn verlangen, zijn motivatie en zijn sterke kanten richtinggevend zijn.

OP REIS NAAR EEN WENSDROOM

D. is een jongen van bijna 18 jaar die met het samenwerkingsverband VO en zijn persoonlijk begeleider van de woongroep een reis heeft uitgestippeld. Hij is sinds zijn 16e uitgeschreven uit het onderwijs, sociale activiteiten en grotere groepen wekken bij hem spanningen op. Maar hij bloeit juist op als hij didactisch gezien stappen zet: hij krijgt zelfvertrouwen als hij goede cijfers

en resultaten haalt. Graag zet hij praktische vaardigheden in, werken met dieren heeft zijn passie. De zorgboerderij waar hij ook werkt, ervaart hij als een veilige omgeving en daar hij zou graag tot leren willen komen. Want dat mist hij nu: (ontwikkelings)perspectief. De tijd is er rijp voor: hij heeft een veilige omgeving, krijgt nu weer motivatie om te leren en een diploma te halen.

En weet je wat; hij gaat de komende tijd de mogelijkheden voor een mbo-opleiding onderzoeken, omdat hij snel door de lesstof heen gaat. Het gaat dus heel goed en hij zet mooie stappen in de richting van zijn wensdroom!

De tijd is rijp!

WERKKAART 2 - BREIN STRETCHEN

In WEL in Ontwikkeling gaan we als regio samen op weg om minimaal 5 reisverhalen van jeugdigen op te halen. Daarvoor richten we na de regionale 'verkenning' en een 'werkatelier' een regionaal Reisbureau op. Het reisbureauteam stippelt samen met jongere en ouders een reis naar leren en ontwikkelen uit onder leiding van een reisleader. Reisleaders zijn initiatiefnemers in een regio die zorgen voor beweging. Het Reisbureau is mensenwerk en om de reisleader en het reisbureauteam een goede uitrusting te bieden voor onderweg, is er een reisgids geschreven. De reis wordt begeleid met werkkaarten. In de vorige nieuwsbrief deelden we de eerste waarin het draaide om de wensdroom van de jeugdige.

De tweede werkkaart heeft betrekking op de professional. Het 'brein' van de professional om precies te zijn. Om te komen

tot andere oplossingen, los te komen van wat je altijd deed zodat je niet krijgt wat je altijd krijgt, heeft je brein een stretch te maken. Wegblijven bij gangbare paden en de ruimte zoeken naar wegen die leiden tot ontwikkeling die WEL kan. De manier waarop onze hersenen omgaan met informatie, op zoek zijn naar patronen en paadjes aanleggen waar we met moeite van afwijken, beïnvloedt onze kijk op de werkelijkheid. Zoeken naar oplossingen voor een situatie van een jongere, brengt ons in eerste instantie op de geëigende paden, terwijl we daar juist van af willen. Brein stretchen is bedoeld om je denkracht op te rekken. Idealiter doet het reisbureauteam dit meerdere malen tijdens het proces.

De werkkaart geeft informatie over hoe de hersenen werken. Bijvoorbeeld maken wij gebruik van 2 systemen van besluitvorming:

de snelweg en de trage weg. De snelweg baseert zich veel meer op associaties, eerdere beelden/herinneringen dan de trage weg. De hersenen maken blauwdrukken van de werkelijkheid en raken in de war als daarvan afgeweken wordt.

Verder staan er op de werkkaart oefeningen om als team te "stretchen". Zo leer je elkaar ook nog eens op een andere manier kennen en kan je frisdenkend aan de brainstorm voor oplossingsrichtingen beginnen. Hierover meer in de volgende nieuwsbrief!

WE ZIJN OP DE HELFT

We zijn op de helft van WEL in Ontwikkeling. En wat een mooie beweging is er op gang gekomen. Maar liefst 116 samenwerkingsverbanden zijn aangesloten. 116 regio's waarin professionals samen met ouders zoeken naar ontwikkelmogelijkheden voor kinderen en jongeren zonder schoolinschrijving. Het afgelopen jaar zijn prachtige initiatieven ontstaan, plannen ten uitvoer gekomen en is het enthousiasme gegroeid. Want er kan zoveel WEL! Daar zijn steeds meer mensen van overtuigd. De verhalen in deze nieuwsbrief getuigen daar maandelijks van.

Het projectteam van WEL in Ontwikkeling, Ingrado, OZJ en Gedragswerk, heeft enorm veel waardering voor iedereen die zijn of haar bijdrage heeft geleverd. Wat een inzet en betrokkenheid! Jullie waren soms haast niet bij te benen.

Na de zomer pakken we alle activiteiten weer op. Via de mail zullen jullie uitnodigingen ontvangen voor de bij- en meepraatsessies en de trainingen. En noteer alvast 3 oktober in je agenda! Dan organiseren we weer een (hybride) landelijke bijeenkomst WEL

in Ontwikkeling. Jullie krijgen daarvoor een uitnodiging.

Voor nu wensen we iedereen een welverdiende vakantie of een mooie zomerperiode!

Alvast voor je agenda:

28 augustus en 5 september - training
Het andere gesprek. Zie www.ingrado.nl/agenda/kom-in-gesprek-over-kansen-op-ontwikkeling-met-deze-training

3 oktober (middag) - landelijke bijeenkomst WEL